ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ច្បាប់

ស្តីពី

ការរៀបចំ
និងការប្រព្រឹត្តទៅ
នៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

ច្បាប់

ស្ដីពី

ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

ព្រះរាជក្រម

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ វរ្ម័ន

រាជហរិវង្ស ឧភតោសុជាត វិសុទ្ធិពង្ស អគ្គមហាបុរសរតន៍

និករោត្តម ធម្មិកមហារាជាធិរាជ បរមនាថ បរមបពិត្រ

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

យោងតាមមាត្រាទី ៦១ ជំពូកទី ២ ស្តីអំពី ព្រះមហាក្សត្រ នៃ រដ្ឋធម្មនុញ្ញព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា ដែលត្រូវបានសភាធម្មនុញ្ញអនុម័ត នៅ ថ្ងៃទី ២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៣

បង្គាប់

មាត្រា ១. ប្រកាសអោយប្រើជាផ្លូវការ នូវច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ដែលរដ្ឋសភា បានអនុម័ត· នៅថ្ងៃទី ១៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ។

មាត្រា ២. ព្រះរាជក្រមនេះចូលជាធរមានច្បាប់ ចាប់ពីពេលចុះ ហត្ថលេខានេះតទៅ ។

ធ្វើនៅព្រះរាជវាំងភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤

ក្នុងព្រះបរមនាម និង ដោយព្រះរាជបង្គាប់

ប្រមុខរដ្ឋស្តីទី

ជា ស៊ីម

ច្បាប់

ស្តីពី
ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅ
នៃ គណៈរដ្ឋមន្ត្រី

ជំពូកទី ១
តួនាទីនិងសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាល

មាត្រា ១.-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាអង្គការនីតិប្រតិបត្តិ មានភារកិច្ចកំណត់និងអនុវត្តនយោបាយរបស់រដ្ឋស្របតាមគោលការណ៍ដែលចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលធានាការអនុវត្តន៍ច្បាប់និងដឹកនាំកិច្ចការទូទៅរបស់រដ្ឋ លើកលែងតែកិច្ចការអ្វីដែលជាសមត្ថកិច្ចរបស់អង្គការនីតិបញ្ញត្តិនិងអង្គការតុលាការ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខរដ្ឋសភា អំពីនយោបាយទូទៅ និងសកម្មភាពរបស់ខ្លួន។

មាត្រា ២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលគ្រប់គ្រង បញ្ជា ប្រើប្រាស់យោធា នគរបាល កម្លាំងប្រដាប់អាវុធផ្សេងៗទៀត និងរដ្ឋបាលក្នុងការធ្វើសកម្មភាពរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៣.-

រាជរដ្ឋាភិបាលដឹកនាំកិច្ចការទូទៅរបស់រដ្ឋតាមកម្មវិធីនយោបាយ និងផែនការរដ្ឋដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត ។

មាត្រា ៤.-

សមាសភាពនៃរាជរដ្ឋាភិបាលមាន ៖

- នាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

- ទេសរដ្ឋមន្ត្រី
- រដ្ឋមន្ត្រី
- រដ្ឋលេខាធិការ

ក្នុងករណីដែលព្រះមហាក្សត្រទ្រង់បានតែងតាំងនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី ១ មួយរូប និង នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី ២ មួយរូប តាមមាត្រា ១៣៨ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នាយករដ្ឋមន្ត្រីទាំងពីររូបនេះ មានសិទ្ធិអំណាច និង បុព្វសិទ្ធិស្មើៗគ្នា ដើម្បីដឹកនាំរាជរដ្ឋាភិបាល ដោយឈរលើគោលការណ៍សហព័ទ្ធសំរេច ។

មាត្រា ៥.-

នាយករដ្ឋមន្ត្រីជាសមាជិករដ្ឋសភា ។ សមាជិករាជរដ្ឋាភិបាលឯទៀតអាចជ្រើសរើស យកក្នុងចំណោមសមាជិករដ្ឋសភា ឬ ក្រៅសមាជិករដ្ឋសភា ប៉ុន្តែត្រូវជាសមាជិកគណៈបក្ស មានតំណាងនៅក្នុងរដ្ឋសភា។ សមាជិករាជរដ្ឋាភិបាលទាំងអស់ ត្រូវតែងតាំងដោយព្រះរាជក្រឹត្យ ក្រោយពីបានសេចក្តីអនុម័តទុកចិត្តពីរដ្ឋសភា ។

មាត្រា ៦.-

អនុរដ្ឋលេខាធិការត្រូវតែងតាំងដោយព្រះរាជក្រឹត្យ តាមសំណើរបស់នាយករដ្ឋមន្ត្រី ។ អនុរដ្ឋលេខាធិការមិនមែនជាសមាជិករាជរដ្ឋាភិបាលទេ ហើយក៏មិនមែនជាភ្នាក់ងាររដ្ឋបាលអចិន្ត្រៃយ៍ដែរ ។ នៅពេលណា ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវបានលាលែងឬរំលាយ អនុរដ្ឋលេខាធិការក៏ត្រូវអស់តំណែងដែរ ។

មាត្រា ៧.-

នៅពេលផុតនីតិកាលរបស់រដ្ឋសភា ឬពេលផ្លាស់ប្តូររាជរដ្ឋាភិបាល រាជរដ្ឋាភិបាលដែល ត្រូវចេញពីតំណែង មានភារកិច្ចដឹកនាំការងារប្រចាំថ្ងៃតែប៉ុណ្ណោះ រហូតដល់មានរាជរដ្ឋាភិបាលថ្មីចូលកាន់តំណែង ។

ជំពូកទី ២
គណៈរដ្ឋមន្ត្រីនិងសមត្ថកិច្ចរបស់នាយករដ្ឋមន្ត្រី

មាត្រា ៨.-

នាយករដ្ឋមន្ត្រីជាប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល មានភារៈទទួលខុសត្រូវរួមជាមួយសមាជិក ទាំងឡាយនៃរាជរដ្ឋាភិបាល ចំពោះមុខរដ្ឋសភា អំពីនយោបាយទូទៅ និង សកម្មភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

មាត្រា ៩.-

នាយករដ្ឋមន្ត្រីដឹកនាំការងាររបស់គណៈរដ្ឋមន្ត្រី ចាត់ចែង បញ្ជារាល់សកម្មភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលលើគ្រប់វិស័យ ។

មាត្រា ១០.-

នាយករដ្ឋមន្ត្រីជាអ្នកកោះប្រជុំនិងជាអធិបតីអង្គប្រជុំ ។ អង្គប្រជុំពេញអង្គគណៈរដ្ឋមន្ត្រីសំរេចដោះស្រាយរាល់កិច្ចការទូទៅរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

មាត្រា ១១.-

នាយករដ្ឋមន្ត្រីអាចប្រគល់សិទ្ធិជូនសមាជិករាជរដ្ឋាភិបាលណាម្នាក់កោះប្រជុំ និងធ្វើជាអធិបតីអង្គប្រជុំអន្តរក្រសួង ប៉ុន្តែអង្គប្រជុំនេះគ្មានសិទ្ធិសំរេចកិច្ចការតាងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលឡើយ ។

មាត្រា ១២.-

នាយករដ្ឋមន្ត្រីដឹកនាំការចរចា និងចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្ម សហប្រតិបត្តិការ សេដ្ឋកិច្ច វប្បធម៌ វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកទេស និងការពារប្រទេស ។ នាយករដ្ឋមន្ត្រី អាចប្រគល់សិទ្ធិអោយសមាជិករាជរដ្ឋាភិបាលណាម្នាក់ជាអ្នកចរចា និង ជាអ្នកចុះហត្ថលេខា ។

មាត្រា ១៣.-

នាយករដ្ឋមន្ត្រីចុះហត្ថលេខាលើអនុក្រឹត្យ សេចក្តីសំរេច និងសារាចររបស់គណៈរដ្ឋមន្ត្រី។ លិខិតបទដ្ឋានទាំងនោះដែលមានអានុភាពទូទៅរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវតែបានចុះក្នុងរាជកិច្ច ។

មាត្រា ១៤.-

នាយករដ្ឋមន្ត្រីលើកសំណើដល់គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍រដ្ឋសភាឱ្យកោះប្រជុំរដ្ឋសភាជាវិសាមញ្ញ លើកសំណើស្តីពីសេចក្តីព្រាងច្បាប់និងសំណើតែងតាំង ផ្លាស់ប្តូរ បញ្ចប់ភារកិច្ច សមាជិករាជរដ្ឋាភិបាលជូនរដ្ឋសភាដើម្បីអនុម័ត ។

នាយករដ្ឋមន្ត្រីលើកសំណើថ្វាយ ព្រះមហាក្សត្រ តែងតាំង ផ្លាស់ប្តូរ បញ្ចប់ភារកិច្ច ដោយព្រះរាជក្រឹត្យនូវមន្ត្រី ជាន់ខ្ពស់ស៊ីវិលនិងយោធាដូចតទៅ ៖

- ទេសាភិបាល ទេសាភិបាលរងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- ទីប្រឹក្សារាជរដ្ឋាភិបាល ទីប្រឹក្សានាយករដ្ឋមន្ត្រី
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- អគ្គលេខាធិការក្រសួង អគ្គនាយកក្រសួង
- ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាល
- អភិបាលខេត្ត ក្រុង
- ឯកអគ្គរាជទូត
- ប្រេសិតវិសាមញ្ញនិងពេញសមត្ថភាព
- នាយអគ្គលេខាធិការនិងនាយអគ្គលេខាធិការរង
- ឧត្តមសេនីយ៍ឡើងទៅ

មុខងារនិងក្របខ័ណ្ឌមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ស៊ីវិល និង យោធាមួយចំនួនផ្សេងទៀត និងត្រូវបាន តែងតាំង ផ្លាស់ប្តូរ បញ្ចប់ភារកិច្ចដោយព្រះរាជក្រឹត្យដែរ ស្របតាមការកំណត់ក្នុងលិខិតបទដ្ឋានដោយឡែកដែលបង្កើតដោយស្ថាប័ននោះ ។

មាត្រា ១៥.-

នាយករដ្ឋមន្ត្រី តែងតាំង ផ្លាស់ប្តូរ បញ្ចប់ភារកិច្ចដោយអនុក្រឹត្យនូវមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ស៊ីវិល យោធា មន្ត្រីការទូត និងអភិបាលរង ខេត្ត ក្រុង អភិបាលស្រុក ខណ្ឌ ដែលមិនមានចែងក្នុងមាត្រា ១៤ លើកលែងតែមន្ត្រីដែលមានចែងក្នុង មាត្រា ២៨ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១៦.-

ក្នុងករណីពិសេស ឬ ប្រធានសក្តិ នាយករដ្ឋមន្ត្រីមានសិទ្ធិបញ្ជាចំណាយក្រៅពីការកំណត់ក្នុងថវិកាជាតិ ដើម្បីដោះស្រាយកិច្ចការចាំបាច់និងបន្ទាន់ រួចរាយការណ៍ជូនរដ្ឋសភាភ្លាម ។

មាត្រា ១៧.-

នាយករដ្ឋមន្ត្រី ដឹកនាំការងាររបស់ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ។

មាត្រា ១៨.-

ក្នុងពេលដែលនាយករដ្ឋមន្ត្រីអវត្តមាន ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីទទួលការងារជំនួសតាមការប្រគល់សិទ្ធិចំពោះមុខពីនាយករដ្ឋមន្ត្រី ។

ជំពូកទី ៣
សមត្ថកិច្ច សមាជិករាជរដ្ឋាភិបាល

មាត្រា ១៩.-

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីជាសមាជិករាជរដ្ឋាភិបាល ដែលមានអាសនានុក្រមលើសមាជិកដទៃទៀត ។ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីជួយការងារនាយករដ្ឋមន្ត្រី តាមការប្រគល់សិទ្ធិចំពោះមុខពីនាយករដ្ឋមន្ត្រី ។ កិច្ចការដែលទាក់ទងនិងការដឹកនាំរួមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល បើគ្មានការយល់ព្រមពីនាយករដ្ឋមន្ត្រី ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីគ្មានសិទ្ធិសំរេចឡើយ ។

មាត្រា ២០.-

ទេសរដ្ឋមន្ត្រីនិងរដ្ឋមន្ត្រី ដែលមិនដឹកនាំក្រសួងអាចទទួលភារកិច្ចតាមការកំណត់ របស់នាយករដ្ឋមន្ត្រី ។

មាត្រា ២១.-

សមាជិកទាំងឡាយនៃរាជរដ្ឋាភិបាលដែលដឹកនាំគ្រប់គ្រងក្រសួង ឬ រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានហៅថាប្រធានស្ថាប័ន ។

ប្រធានស្ថាប័នដឹកនាំការងារក្នុងស្ថាប័ន និងគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក មន្ត្រីរាជការដែលជាភ្នាក់ងាររដ្ឋបាលកណ្ដាល និងរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាននៅក្រោមឱវាទ ។

មាត្រា ២២.-

ប្រធានស្ថាប័ន មានភារកិច្ចដឹកនាំគ្រប់គ្រងស្ថាប័ននិងអង្គភាពចំណុះក្នុងក្របខ័ណ្ឌសមត្ថកិច្ចដែលកំណត់ក្នុងច្បាប់ ។

មាត្រា ២៣.-

ក្នុងករណីដែលក្រសួងត្រូវបានដឹកនាំ និង គ្រប់គ្រងដោយសហរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទាំងពីររូបមានសិទ្ធិអំណាចស្មើគ្នា ។ ក្នុងការដឹកនាំគ្រប់គ្រងក្រសួង ត្រូវឈរលើគោលការណ៍សហព័ទ្ធសំរេច ។

មាត្រា ២៤.-

ក្នុងករណីដែលក្រសួងត្រូវបានដឹកនាំនិងគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋមន្ត្រីនិងរដ្ឋលេខាធិការ រដ្ឋមន្ត្រីជាប្រធានស្ថាប័ន រដ្ឋលេខាធិការជាអនុប្រធានស្ថាប័ន ។ រដ្ឋលេខាធិការអនុវត្តតាមភារកិច្ចដែលរដ្ឋមន្ត្រីប្រគល់ជូន ។ រាល់បញ្ហាធំៗ រដ្ឋមន្ត្រីត្រូវពិគ្រោះជាមួយរដ្ឋលេខាធិការមុននិងធ្វើសេចក្តីសំរេចជាស្ថាពរ ។

មាត្រា ២៥.-

ក្រសួង ឬ រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានស្វយ័ត ដែលដឹកនាំដោយរដ្ឋលេខាធិការ រដ្ឋលេខាធិការជាប្រធានស្ថាប័ននោះ ។

មាត្រា ២៦.-

ក្នុងករណីដែលក្រសួងមានរដ្ឋមន្ត្រី ឬ រដ្ឋលេខាធិការជាប្រធានស្ថាប័ន អនុរដ្ឋលេខាធិការ ជួយកិច្ចការក្នុងក្រសួងតាមការប្រគល់ភារកិច្ចនៃប្រធានស្ថាប័ន ។

មាត្រា ២៧.-

អនុរដ្ឋលេខាធិការ ដែលជាប្រធានស្ថាប័នចំណុះផ្ទាល់ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ដឹកនាំការងាររបស់ស្ថាប័ននោះ ក្រោមការគ្រប់គ្រងផ្ទាល់របស់នាយករដ្ឋមន្ត្រី ប៉ុន្តែនាយករដ្ឋមន្ត្រីអាចប្រគល់សិទ្ធិឱ្យរដ្ឋមន្ត្រី ឬ រដ្ឋលេខាធិការណាម្នាក់ដឹកនាំគ្រប់គ្រងក៏បាន ។

មាត្រា ២៨.-

ប្រធានស្ថាប័នមានសិទ្ធិលើកសំណើតែងតាំង ផ្លាស់ប្តូរ បញ្ចប់ភារកិច្ចមន្ត្រីរាជការក្រោមឱវាទ តាមបែបបទនីតិវិធីជាធរមានចាប់ពីថ្នាក់ប្រធាននាយកដ្ឋាន វរសេនីយ៍ឯកនិងថ្នាក់ប្រហាក់ប្រហែលឡើងទៅ ។ ប្រធានស្ថាប័នមានសិទ្ធិតែងតាំង ផ្លាស់ប្តូរ បញ្ចប់ភារកិច្ចមន្ត្រីរាជការក្រោមឱវាទ តាមបែបបទនីតិវិធីជាធរមានដោយប្រកាស ចាប់ពីថ្នាក់ក្រោមប្រធាននាយកដ្ឋាននិងថ្នាក់ប្រហាក់ប្រហែល ។

មាត្រា ២៩.-

ប្រធានស្ថាប័នមានសិទ្ធិចេញប្រកាសនិងសារាចរ ។ សារាចរជាអត្ថបទសំរាប់បំភ្លឺកិច្ចការ និងធ្វើការណែនាំ ។ ប្រកាស ឬ សារាចររបស់ស្ថាប័ន មិនអាចចែងអំពីកិច្ចការអ្វីដែលមិនចូលក្នុងវង្វង់ក្របខ័ណ្ឌសមត្ថកិច្ចស្ថាប័នឡើយ ហើយក៏ពុំអាចមានទំនាស់ជាមួយលិខិតបទដ្ឋានឯទៀតដូចជាអនុក្រឹត្យ ឬសារាចររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែរ ។

មាត្រា ៣០.-

ការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងនិងរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានចាប់ពីថ្នាក់នាយកដ្ឋានឡើងត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យចាប់តាំងពីថ្នាក់នាយកដ្ឋានឡើង ។

ការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងនិង រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានចាប់ពីថ្នាក់ក្រោមនាយកដ្ឋានចុះត្រូវកំណត់ដោយប្រកាស ។

មាត្រា ៣១.-

រដ្ឋមន្ត្រី ឬសហរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី អមដោយរដ្ឋលេខាធិការ អនុរដ្ឋលេខាធិការព្រមទាំងមានអគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាលផង គ្រប់គ្រង ចាត់ចែងការងារទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី សំរបសំរួលការងារប្រចាំថ្ងៃនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់នាយករដ្ឋមន្ត្រី ។

តួនាទីនិងភារកិច្ចរបស់អគ្គលេខាធិការនឹងត្រូវបញ្ជាក់ដោយអនុក្រឹត្យស្តីពីការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ។

មាត្រា ៣២.-

សមាជិកម្នាក់ៗ នៃរាជរដ្ឋាភិបាលទទួលខុសត្រូវរៀងៗ ខ្លួន ចំពោះនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងចំពោះរដ្ឋសភាអំពីអំពើដែលខ្លួនបានប្រព្រឹត្ត ។

នាយករដ្ឋមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យការងារ សកម្មភាព អំពើប្រព្រឹត្តនិងការទទួលខុសត្រូវរបស់សមាជិករាជរដ្ឋាភិបាល ហើយមានសិទ្ធិដកនិងដាក់ជំនួសសមាជិករាជរដ្ឋាភិបាលបានតាមបែបបទនិងនីតិវិធីជាធរមាន ។

ជំពូកទី ៤
ការបង្កើតក្រសួងនិងរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋាន

មាត្រា ៣៣.-

ការបង្កើតក្រសួងនិងរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋាន ត្រូវកំណត់ដោយច្បាប់ ។

ជំពូកទី ៥
អវសានបញ្ញត្តិ

មាត្រា ៣៤._

ច្បាប់ស្ដីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋមន្ត្រីដែលប្រកាសឱ្យប្រើតាមក្រឹត្យលេខ ៥០ក្រ ចុះថ្ងៃទី ០២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៩២ ព្រមទាំងលិខិតបទដ្ឋានអ្វីដែលផ្ទុយពីនេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ហើយត្រូវជំនួសដោយច្បាប់នេះជាស្ថាពរ ។

មាត្រា ៣៥._

ច្បាប់នេះត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ច្បាប់នេះត្រូវបានរដ្ឋសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាអនុម័ត
នៅភ្នំពេញ . ថ្ងៃទី ១៩ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤
ក្នុងសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញ នីតិកាលទី ១

ប្រធានរដ្ឋសភាស្ដីទី

ឡយ ស៊ីមឈាង